

History ya Bosexa xa Molêpô

16

Ba xa Molêpô ke Makxalaka, ba kxaoxane le Makxoba Kxatla ba theoxêla Bosexa ba hwetsa xo busa Makubu. Kxosi ya Makubu e le Molelemanane Maloka. Bôna kxosi ya bôna e le Mmatwane. Mmatwane a tswala Lekxalaka. Ba lwa le Makubu ba a fisetša dintlo. Ba be ba thumesitse dišu tsa dikxomo ka mollô ba di thlometse mesêbéng. Xe mesêbé e thlaba dintlo, tsa fswa. Ke xe Makubu a fengwa xobane a se sa ne xaé. Moraxo xwa busa Maisa, yêna o lwele le Mapono a xa Moselakatse. Ka moraxo xa ntwá yeo xwa thlaxa tlala ya Bodimo. Tlaleng yôna yeo xo be xo swanetse xo wêla morwaxwe Setlakalane, mme mohumaxadi a épêla mabêlé ka ntlong kxosi yeo ya bolawa ke tlala a épêlwa mmotong wa Makxoroma mo xo épêlwang dikxosi tsa Bosexa le lehono.

Ka moraxo xa moo mokxômana wa xa Mafêfê a longwa ke kwena. Ka xe molaô wa setala o be o re motho xa a lomilwe ke kwena xa a tsene ka kxôrô, a laola dira xo ya xo hula Maune xa Mmathsipi, a feta a rapa sera Bosexa, sôna sa rwala ke Setlakalane e le mokxômana wa Bosexa. Ba fihla ba fenya Matebele ba hlaba dikxomo ba apea nama kxorong. Mohumaxadi a re: "Na le reng le re le fentse la se tloxe? Matebele a tla le fetse". Ba kae bo-Sekxaolêlô sa Bathokwa ka bo-Makxafola. Ba se ke ba setsa keletsô yeo ya mohumaxadi Mmathsipi.

Ba re ba sa thabile ba e ja dinama ba bintsa basadi kôma tsa bodika, a tswêla Matebele ka dihlopha ka mahlakoreng ôhle a motse, a ba dikanetsa a ba fetse Makxau Maune a Morulana.

Mokxômana wa xa Mafêfê a hwêla xôna ntweng yeo le Setlakalane. Bakxômana ba boileng ntweng yeo Bosexa ke Mmankxatleng, xa Mmafêfê ke yêna Mmafêfê. Banna ba feletše moo basadi ya sala e le bahlôlôxadi. Monna o tee a émêla motse, le methepa e hlôka batsei.

Ke xe Mmankxatleng a nthsa bodika bya Mathunya. E ile xe bo sa tswa xo aloxa, a fihla Maune a Morulana a xopotse xo thopa dikxomo, ka xe banna ba fedile ngwaxôla ntweng. A tswêla e sa le xosasa a bônwa ke mosadi ya beng a tsoxetse nokeng. Ba re re a mo leka a phonokxa a hlaba mokxoši, banna ba tsoxa, ntwá yeo e lwelwe ke dialoxa di sa nee matsoki. Banna xe ba e tswa ka kxôrô ba wêla Matebele xodimo ka thsosa, ba ithêta, ke bo-kômasepela a Mmanthonyane, Lexeti, Kxarole, Moseneke ka bo-Matile le ba bang.

Ba / ...

8/5 ser.75.

Ba ba theosa le moedi wa Mmabodibane, ba ba swara lehlakola se ba ile, xe ba lebile noka ya Mphoxodiba. Phalafala ya lla. Ba re "Batho ba jeng le ba xomêlé, batho ha se dikxokonyana".

"Moraxo xwa busa Mmakxwana xe Makxowa a hula. Mme batho ba thsabêla ka ntsie, Mmankxatleng yêna a ya Molele.

Moraxo xa Makxwana ya eba Komeledi, a latêlwa ke Setlakalane, o hwile ka 1938, Lehono xo busa Makxwana.

Dirêtô tsa baxale ba marumô

I

Kômasepela Mpe Malaka
Kômasepela Mmanthwaneng
Le petšana Lethunya le maratetšo a xo apea motho
A mmôna a thšoxa Matebele
Makujwana ba xa Mmathsipi
Ba re: Lenaba le etla Komasepela
Dioka tsa Mmamoxale ka senya
Ka senya ka dia makxabutla
Ka senya foka tsa xa Mafwafwane
Mmamalekane a Rankaxele o leka namane
O leka seoka mmaxe a hwile
Xwa re mokxolokwane ka hlôka molletsi
Ke thsuwan'a Mabula lejela thata la xabô
Moremadi
Ke lle nama, ke timile rakxadi
Ke timile ngwana Mpe Mahulwane
Mahutamong o hlabile manyapo
Šaqasa o e hlabile e sa hutame
Namane e thšweu papola majweng
Ngwan'abo Mmanyabela sethakxa sa
Xo tse xo hlabana ntwá
O Mošweu o hlabana kala seatla

II

'Kxwadi Makutu Mpe'.

Thip'a-Mmasekxeke-a-bo Makitla
Thšweu ya ôitsebe Makutu a xa lekutumiša
Motho ka theko ya lerumô
Motho a šala a bina tlakasêla a etša
Tšie ya lephatakalela
Letsatsi xe o phsirima o moloi
Nka be o kile oa seba makxatla
Manaba manaba a xa Rahlaxana.

Kxosi/...

Kxosi Mmankxatleng.

Mmankxatleng diatla ke kxônê xo lesa tša batho
 Thsweu a seloa rangwane'a Mositsi
 Rangwane'a Putla le Setlakalane
 Mmankxerexere a bo Mositsi a nthša
 Thšosa a nthša rumô le lexolo xo mangwê
 Nthsexeleng thetebodi a Maleka
 Kôtsê ke swere ya tlou lelokwane
 Moretlwa wa Mapakwaneng ke thupa ke Kxati ngwan'a Lesiba
 Ke kxati e tiang batho pelo Morwa Ramaseo pheko e
 khwibiđu ke pheko ya xo re ya fenya Matebele
 Sefenya ka bašimane maxaola
 Maxosi ka moka le se le kxobane
 Le xoma ka Porotlwane a molomo
 Ka bo Selosamaboa bo Lekatsile
 Tau swara kxomo ngwan'a Lesiba sebata sa mangana
 Mo lesê a fetê xo fetše bo Letsana ka bo morwa Mmakadi
 monn'a
 Kxati, Ba dia dikxomo mosala šopeng
 Ba di šlêlwa xola ba pholoxile
 Ba e ja morutswane xa Mphahlêlê.

END. S. 75.